نام و نام خانوادگی:	**باسمه تعالی** **وزارت آموزش و پرورش** **اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی** **مدیریت آموزش وپرورش شهرستان فردوس** **دبیرستان نمونه حضرت فاطمه(س)**	**نام درس**	علوم و فنون ادبی 1	محل مهر آموزشگاه
نام پدر:		**تاریخ امتحان**	1402/3/10	
پایه :	**شعبه کلاس :**	تعداد صفحه: 4	تعداد سوال: 15	
شماره صندلی:	رشته :	زمان شروع: 10 صبح	وقت: 80 دقیقه	

ضمن خیرمقدم به دانش آموزان وداوطلبان عزیز،سؤالات زیررابه دقّت بخوانید و با توکّل به خدا وآرامش خاطر پاسخ دهید.

نمره برگه	با عدد		نام و نام خانوادگی مصحح:	امضا:	نمره تجدید نظر	با عدد		امضا:
	با حروف		زینب خراسانی			با حروف		

شماره	سؤال	نمره
1	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) شعر حکمی و اندرزی در دوره ..... به پختگی رسید. ب)آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم هجری معمول گردید اما کسی که قصیده ی تمام و کمال در این موضوع سرود.....بود و سپس .....شیوه اورا ادامه داد. ج)آثاری که به زبان پهلوی تالیف شده بیشتر آثار..... است.	2
2	نخستین گام موثر در رویارویی با متن چیست؟	0/5
3	دو نمونه سبک براساس موضوع و نوع ادبی نام ببرید.	0/5
4	عبارات مربوطه را به هم وصل کنید. (در ستون ب دومورد اضافی است.) الف: این زبان در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تولید می شده است. از نتایج نفوذ اسلام در ایران است. ب: رواج تدریجی خط عربی تشویق شاعران فارسی گو زبان پارتی زبان پهلوی	1
5	کدام واژه چهار هجایی نیست؟ الف)دانش آموز ☐ ب) گردآفرید ☐ ج) کارآزموده ☐ د)گل اندام ☐	0/5
6	کاربرد "و" و " هـ" در کدام یک از گزینه ها با بقیه متفاوت است؟ الف) وزیر ـ مهتاب ☐ ب)دور- پایه ☐ ج)موفق ـ شبیه ☐ د)باورـ شاهد ☐	0/5
7	نوع قافیه در کدام بیت متفاوت است؟ چرا؟ الف) من از دست کمانداران ابرو / نمی یارم گذرکردن به هر سو ب)آب آتش فروز، عشق آمد / آتش آب سوز، عشق آمد ج) ابلهی دیداشتری به چرا / گفت: نقشت همه کژ است چرا؟ د)گوهر خود را هویدا کن کمال این است وبس / خویش را در خویش پیدا کن کمال این است و بس	0/5

جزوه سیتی

www.jozvehcity.ir

نام و نام خانوادگی:	**باسمه تعالی** **وزارت آموزش و پرورش** **اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی** **مدیریت آموزش وپرورش شهرستان فردوس** **دبیرستان نمونه حضرت فاطمه(س)**	**نام درس**	علوم و فنون ادبی 1	محل مهر آموزشگاه
نام پدر:		**تاریخ امتحان**	1402/3/10	
پایه : / **شعبه کلاس :**		تعداد صفحه: 4	تعداد سوال: 15	
شماره صندلی: / رشته :		زمان شروع: 10 صبح	وقت: 80 دقیقه	

8	بیت زیر را با خط عروضی بنویسید، سپس مرز هجاها را مشخص کنید و علامت هر هجا را بگذارید. (یک مصراع برای هجا گذاری کافی است.) مروّت نباشد بر افتاده زور بَرَد مرغِ دون، دانه از پیش مور	1/5
9	در هر عبارت، سجع ها را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. الف) ما به او محتاج بودیم، او به مشتاق بود. ب) سنگ سراچه ی دل به الماس آب دیده می سفتم و این بیت مناسب حال خود می گفتم.	1
10	انواع جناس را مشخص کنید. الف) خرّم تن او که چون روانش از تن برود، سخن روان است ب) نیست در شهر نگاری که دل ما ببرد بختم ار یار شود رختم از این جا ببرد ج) جان بی جمال جانان میل جهان ندارد هر کس که این ندارد حقّا که آن ندارد	1/5
11	در کدام بیت، آرایه ی ترصیع به کار رفته است؟ چرا؟ الف) هم عقل دویده در رکابت هم شرع خزیده در پناهت ب) ما برون را ننگریم و قال را ما درون را بنگریم و حال را	0/5
12	قلمرو فکری (محتوای کلی) هر یک از اشعار را بنویسید. الف) برخیز و مخور غم جهان گذران بنشین و دمی به شادمانی گذران در طبع جهان اگر وفایی بودی نوبت به تو خود نیامدی از دگران ب) ما به فلک بوده ایم، یار ملک بوده ایم باز همان جا رویم، جمله که آن شهرماست ج)دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین به علی شناختم من، به خدا قسم خدا را	1/5

جزوه سیتی

www.jozvehcity.ir

نام و نام خانوادگی:	**باسمه تعالی** **وزارت آموزش و پرورش** **اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی** **مدیریت آموزش وپرورش شهرستان فردوس** **دبیرستان نمونه حضرت فاطمه(س)**	**نام درس**	علوم و فنون ادبی 1	محل مهر آموزشگاه
نام پدر:		**تاریخ امتحان**	1402/3/10	
پایه :	**شعبه کلاس :**	تعداد صفحه: 4	تعداد سوال: 15	
شماره صندلی:	رشته :	زمان شروع: 10 صبح	وقت: 80 دقیقه	

13 — 3/5

اشعار زیر را بخوانید و موارد خواسته شده را در جدول بنویسید. (**تکراری نباشد.**)

چو شد روز، رستم بپوشید گبر		نگهبان تن کرد بر گبر ببر
کمندی به فتراک زین بربست		برآن باره ی پیل پیکر نشست
بیامد دمان تا لب هیرمند		همه دل پر از باد و لب پرزپند
گذشت از لب رود و بالا گرفت		همی ماند از او کارگیتی شگفت

لحن	قلمرو زبانی	قلمرو ادبی (آرایه های ادبی)	واژه های قافیه در بیت اول	حروف قافیه در بیت اول	قاعده دربیت اول
-1	-1	-1			
	-2	-2			
	-3	-3			

14 — 2

با توجه به متن زیر به چهار ویژگی زبانی اشاره کنید.(با مثال)

"در زمان مصطفی (ص) کافری را غلامی بود مسلمان، صاحب گوهر. سحری خداوندگارش فرمود که: «تاس ها برگیر که به حمام رویم". در راه مصطفی (ص) درمسجد با صحابه نماز می کرد. غلام گفت: " ای خواجه ، این تاس را لحظه ای بگیر تا دوگانه بگزارم، بعد از آن به خدمت روم"..... خواجه اش تا به چاشتی منتظر بود و بانگ می زد که: " ای غلام بیرون آی!" گفت: " مرا نمی هلند".

جزوه سیتی
www.jozvehcity.ir

نام و نام خانوادگی:	**باسمه تعالی** **وزارت آموزش و پرورش** **اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی** **مدیریت آموزش وپرورش شهرستان فردوس** **دبیرستان نمونه حضرت فاطمه(س)**	**نام درس**	علوم و فنون ادبی 1	محل مهر آموزشگاه
نام پدر:		**تاریخ امتحان**	1402/3/10	
پایه :	**شعبه کلاس :**	تعداد صفحه: 4	تعداد سوال: 15	
شماره صندلی:	رشته :	زمان شروع: 10 صبح	وقت: 80 دقیقه	

15	.با توجه به متن زیر پاسخ دهید. سعدی در گلستان آورده است: **«هر که بابدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.»** هم چنین می فرماید: **پسر نوح با بدان بنشست خاندان نبوتش گم شد** **سگ اصحاب کهف، روزی چند پی نیکان گرفتار و مردم شد** الف) موضوع و محتوای متن را با توجه به قلمرو فکری بررسی کنید. ب) با توجه به قلمرو ادبی به سه آرایه ی مختلف اشاره کنید. ج)به دو قلمرو زبانی اشاره کنید.	3

جزوه سیتی

www.jozvehcity.ir

«امیرحسین کمانی»

«دبیرستان حضرت فاطمه فردوس، آزمون علوم و فنون ادبی ۱»

۱- الف) سلجوقی ب) کسایی مروزی - ناصرخسرو ج) دینی زردشتی

۲- خواندن دقیق متن	۳- براساس موضوع و نوع: سبک عرفانی و حماسی

۴- ۱: زبان پارسی ۲: رواج تدریجی خط عربی	۵- گزینهٔ د	۶- گزینهٔ ب

۷- گزینهٔ ب، چون در سایر گزینه‌ها قافیه براساس قاعدهٔ ۱ (سو و ابرو - چرا - هویدا و پیدا) آمده است اما در گزینهٔ ب قاعدهٔ ۲ به کار رفته است (آتش فروز و آب سوز)

۸-

مُ	رُو	وَت	نَ	با	سُر	بَ	رُف	تا	دِ	زور
بَ	رَد	مُر	غِ	دون	دا	نِ	اَز	پِی	شِ	مور
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

۹- الف) محتاج و مشتاق: سجع متوازن ب) می‌گفتم و می‌گفتم: سجع متوازی

۱۰- الف) جناس تام (روان): اولی به معنای روح و ذهن و دومی به معنای جاری می‌باشد

ب) جناس ناقص اختلافی: بخت و رخت ج) جان و جهان: جناس ناقص افزایشی

۱۱- بیت ب: چون دو مصراع در تقابل با هم فقط از سجع های متوازی شکل گرفته‌اند

۱۲- الف) روح شادی و نشاط و خوش باشی بر شعر غلبه دارد و شاعر می‌خواهد به بی وفایی جهان و عدم غصه خوردن تأکید کند.

ب) اشاره به این دارد که بازگشت همهٔ ما به سوی خداوند متعال است و انسان به جایی باز می‌گردد که به آن تعلق دارد.

ج) شاعر بیان می‌کند که شناخت خدا به وسیلهٔ امام علی (ع) امکان پذیر است

جزوه سیتی

www.jozvehcity.ir

CamScanner

۱۳- لحن: شعر باید با لحن حماسی خوانده شود. وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه، بار حماسی فضای شعر را بیشتر می سازد

قلمرو زبانی: ۱- کاربرد لغات مهجور و کهنه (گبر و فتراک) ۲- استفاده از دو ثانه برای یک متمم (به فتراکش بر)

۳- زبان شعر ساده و جمله ها کوتاه است

قلمرو ادبی: ۱- قالب شعر، مثنوی است ۲- جناس ناقص اختلافی بین گبر و ببر ۳- تشبیه یاره به فیل

واژه های قافیه در بیت اول: گبر و ببر

حروف قافیه در بیت اول: ـَبر قاعده در بیت اول: قافیهٔ ۲

۱۴- ۱- کاربرد «را» در معنای حرف اضافه (کاری را غلامی بود) ۲- کاربرد واژهٔ «خداوند» در معنای صاحب که اکنون چنین معنایی ندارد. ۳- کاربرد لغت مهجور «نمی هلند» ۴- جمله ها کوتاه است

۱۵- الف) سعدی قصد دارد بیان کند که همنشینی با انسان های بد باعث نزدیک و بزرگی های منفی آنان در انسان می شود و تأثیر همنشین بر انسان بسیار زیاد است و انسان در انتخاب دوستان خود باید بسیار دقت کند.

ب) ۱- سجع بین نشیند و نکند (سجع متوازی) ۲- تلمیح به داستان حضرت نوح و اصحاب کهف

۳- استفاده از قالب مثنوی برای بیان شعر

جزوه سیتی

www.jozvehcity.ir

CamScanner